

MINISTERSTVO
DOPRAVY A VÝSTAVBY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ANALÝZY ZDROJOVÝCH TRHOV CESTOVNÉHO RUCHU SLOVENSKA

Ukrajina

2017

Spracoval: ODBOR VZŤAHOV SO ZAHRANIČNÝMI TRHMI

www.slovakia.travel

Ukrajina

Rozloha
603 550 km²

Počet obyvateľov (2017)
44,0 mil.

Medziročný prírastok (2017)
-0,4%

2013 2014 2015 2016

HDP na 1 obyvateľa (v USD)

3 978 3 064 2 066 2 165

Rast HDP (v %)

0,0 -6,6 -9,8 2,3

Inflácia (v %)

0,5 24,9 43,3 12,4

Nezamestnanosť (v %)

7,2 9,3 9,1 9,4

2013 2014 2015 2016

Počet
zahraničných ciest s min.
1 prenocovaním (v tis.)

23 761 22 438 23 142 24 668

Výdavky na výjazdový CR
(v mil. USD)

5 763 5 061 4 443 n.a.

Koeficient atraktívnosti CR Slovenska

0,2%

Ukrajina je 63 ekonomikou sveta. Ako susediaca krajina so Slovenskom sa dlhodobo umiestňuje v TOP 10 krajín príjazdového cestovného ruchu Slovenska. Ide o prioritný trh, ktorý sa vyznačuje nezanedbateľným trhovým potenciálom.

Cestovateľský profil a dovolenkové správanie návštevníkov

Ukrajina sa už dlhšiu dobu nachádza v situácii permanentnej politickej a ekonomickej nestability, čo sa negatívne odráža na príjmoch jej obyvateľov a na ich možnostiach cestovať (na dovolenku chodí približne 40 % obyvateľov). Ukrajinci s nízkym príjmom (60 % obyvateľstva) považujú dovolenku za luxus, ktorý si nemôžu dovoliť. Obyvatelia so stredným príjmom si pre svoju dovolenku vyberajú samotnú Ukrajinu, resp. „lacné“ destinácie (Egypt, Turecko) a krajiny, ktoré sú blízko z hľadiska dopravnej dostupnosti (Slovensko, Maďarsko, Poľsko, Česká republika), kedy môžu využiť lacnejší spôsob dopravy – osobný automobil, autobus alebo vlakové spojenie. Predstavitelia bohatej a bohatej vrstvy obyvateľstva považujú dovolenku za nevyhnutnú súčasť svojho života a vyberajú si exkluzívne destinácie.

Slovensko je Ukrajincami vnímané ako atraktívna a bezpečná destinácia CR s krásnou, z hľadiska ekológie, čistou prírodou, s veľkým množstvom historických pamiatok, tiež ako krajina preslávená svojimi liečebnými kúpeľmi a lyžiarskymi strediskami na veľmi dobrej úrovni. Ukrajinskí návštevníci vo vzťahu k Slovensku vyzdvihujú nízku jazykovú bariéru najmä vo východných pohraničných regiónoch.

Dovolenkári z Ukrajiny sa počas letných mesiacov na Slovensku zaujímajú o krásne prírodné scenérie, kultúru a históriu. Vo vzťahu k Slovensku prejavujú čoraz väčší záujem aj o kúpele kvôli liečbe a prevencii, príjemnému prostrediu a ničím nerušenému relaxu. Počas zimnej sezóny, najmä v období pravoslávnych Vianoc, vyhľadávajú ponuky kvalitných lyžiarskych stredísk.

Dôležitými faktormi, ktoré môžu mať vplyv na rozhodovanie Ukrajincov pre výber cieľového miesta ich pobytu sú najmä pomer medzi kvalitou a cenou poskytovaných služieb, priateľský prístup k hosťom, dopravná dostupnosť a originálny produkt. Z pozície susedného štátu je veľkou výhodou Slovenska aj fakt, že pre ukrajinských návštevníkov sa stáva zaujímavým celoročne (aj pre častejšie a kratšie pobyty), čomu je však potrebné prispôbiť ponuku vhodných a zaujímavých pobytových balíkov poskytovaných za rozumnú cenu doplnenú o voľbu a nasadenie vhodných nástrojov marketingovej komunikácie s cieľom udržania si verných klientov a prilákanie nových návštevníkov Slovenska.

Ochota Ukrajincov cestovať patrí medzi ich prioritné potreby, avšak reálna účasť na cestovnom ruchu záleží od viacerých faktorov: od peňažných príjmov, veku a pohlavia. Najaktívnejšou kategóriou v cestovaní sú obyvatelia so stredným a vyšším príjmom vo veku 30 - 45 rokov, pričom pomerne viac cestujú ženy.

Približne **70 %** ukrajinských návštevníkov **na Slovensku** tvoria **turisti**, t. j. hostia minimálne s jedným prenocovaním. Jednodňoví návštevníci (výletníci) predstavujú 11,4 % a cca 18 % tvoria tranzitné návštevy.

Najčastejšou motiváciou ukrajinských hostí pre návštevu Slovenska je **pracovná cesta (26,9 %)**. Dovolenka a voľný čas tvorí 25,9 % návštev.

Svoj pobyt na Slovensku si **76 %** návštevníkov z Ukrajiny **plánuje** menej ako dva mesiace pred cestou.

Počas pobytu na Slovensku sa ukrajinskí návštevníci v rámci svojich **aktivít** venujú najčastejšie poznávaniu (**36 %**), práci (32,3 %), relaxu (27,9 %) a nákupu (23,2 %).

Ukrajinský turista si pri návšteve Slovenska vyberá najčastejšie **ubytovanie** nižšej až strednej kategórie hotelového typu s jednou až tromi hviezdikami, prípadne penzión (**32,2 %**). Tiež uprednostňuje turistické ubytovne (12,1 %) a ubytovanie v súkromí (10,8 %). Často sa ubytováva aj u rodiny a známych, t. j. využíva bezplatné ubytovanie (22,6 %).

Ako hlavný **zdrojom informácií** pred cestou na Slovensko slúži Ukrajincom predchádzajúca návšteva a vlastné skúsenosti (**39,1 %**), nasleduje odporúčania rodiny, priateľov (18 %) a internet (17 %).

Najčastejším **dopravným prostriedkom**, ktorý ukrajinský návštevník využíva pri ceste na Slovensko je automobil, resp. motocykel (**51 %**), nasleduje autobus (24,7 %) a vlak (14 %).

Väčšina hostí z Ukrajiny je s pobytom na Slovensku **spokojná (82 %)**, pričom 92,2 % návštevníkov by si svoj pobyt zopakovalo. Najväčšiu nespokojnosť vyjadrujú Ukrajinci počas svojho pobytu na Slovensku s úrovňou cien (13,2 %) a dopravnej infraštruktúry a stavom ciest (11,7 %) a tiež s orientačnými tabuľkami a navigačnými systémami (8,7 %).

Vývoj návštevnosti

Príjazdy návštevníkov z Ukrajiny na Slovensko v posledných rokoch vykazovali tendenciu rastu, okrem rokov 2008 - 2010, kedy vplyvom recesie väčšiny svetových ekonomík došlo k poklesu ich návštevnosti. Tento pokles bol kompenzovaný prudkými tempami medziročného rastu v rokoch 2011 a najmä 2013, kedy návštevnosť Slovenska obyvateľmi Ukrajiny dosiahla svoje historické maximum 79 988 hostí. V nasledujúcom roku 2014 došlo k 31 % poklesu návštevnosti aj v dôsledku štátneho prevratu a vojnového konfliktu medzi Ukrajinou a Ruskou federáciou, označovanom ako Krymská kríza. V roku 2015 pretrvával pokles návštevnosti z Ukrajiny a v porovnaní s predchádzajúcim rokom prišlo na Slovensko o 6,6 % menej hostí. Aktívny zahraničný cestovný ruch z Ukrajiny mal v roku 2015 2,9 % podiel z celkového počtu zahraničných návštevníkov Slovenska, priemerne tu ukrajinskí návštevníci strávili 3,5 nocí.

Ukrajina

V súčasnosti sa situácia na tomto trhu stabilizovala, zastavil sa pokles návštevnosti a v roku 2016 už bol zaznamenaný nárast návštevníkov o 2,4 %, keď sa na Slovensku ubytovalo 52 850 Ukrajincov. Ukrajinskí hostia v ubytovacích zariadeniach CR na Slovensku strávili v roku 2016 aj viac prenocovaní, keď bol indikovaný 8,4 % medziročný rast, a ich pobyt trval v priemere 3,3 noci. Podiel ukrajinských návštevníkov v rámci zahraničnej návštevnosti Slovenska predstavoval v roku 2016 2,6 % pri počte hostí a 3,4 % z pohľadu počtu prenocovaní.

Odhladnuc od aktuálnych politicko-spoločenských a ekonomických zmien poskytuje Ukrajina, ako geografický sused s nezanedbateľným potenciálom, možnosť zvýšenia počtu turistov na Slovensku a ako primárny zdrojový trh má v budúcnosti potenciál zaujať významnú pozíciu v príjazdovom cestovnom ruchu Slovenska.

Analýza ubytovacej štatistiky identifikuje základné atribúty návštevnosti Slovenska z pohľadu Ukrajiny ako vysielajúcej krajiny príjazdového CR. Z geografického hľadiska je najvyhľadávanejším regiónom Ukrajincov na Slovensku, podľa počtu ubytovaných hostí, Bratislavský kraj s podielom 29 %, ktorý je nasledovaný Prešovským (26 %) a Žilinským krajom (20 %). Najviac svojho voľného času počas pobytu na Slovensku, t. j. najviac prenocovaní, trávajú ukrajinskí návštevníci takisto v Bratislavskom kraji (26 %), nasleduje Prešovský (25 %) a Žilinský (24 %) kraj. Z konkrétnych cieľových destinácií má najvyššiu návštevnosť Bratislava (28 %), Poprad (17 %), Liptovský Mikuláš (15 %) a Košice (12 %). Z pohľadu počtu prenocovaní má najvyšší podiel takisto Bratislava (25 %), nasleduje Liptovský Mikuláš (19 %) a Poprad (17 %).

V priebehu roka cestuje na Slovensko takmer jedna tretina ukrajinských hostí v zimných mesiacoch (31 % hostia, 36 %

prenocovania). Najnavštevovanejším mesiacom bol v roku 2016 január (8 161 hostí).

Pri výkonoch ubytovacej štatistiky CR je však nutné uviesť, že nemajú 100 % vypovedaciu hodnotu, keďže množstvo ukrajinských návštevníkov prichádza na Slovensko individuálne za účelom návštevy rodinných príslušníkov, priateľov, príbuzných a známych (13,4 %), prípadne využívajú tzv. bezplatné ubytovanie (22,6 %), a tým ich na pobyt na Slovensku nie je oficiálne evidovaný v rámci štatistických ukazovateľov ubytovacích zariadení CR podliehajúcich vykazovacej povinnosti.

Odporúčané produktové línie

- zimný cestovný ruch - zimné športy, zábava v zime
- kultúrny a mestský cestovný ruch – mestá a kultúra, kultúrne dedičstvo, spoločenské podujatia
- kúpeľný a zdravotný cestovný ruch – zdravie a wellness
- letný cestovný ruch - hory a turistika, voda a zábava

Zdroje informácií

1. Štatistický úrad Slovenskej republiky: www.statistics.sk
2. EUROSTAT, <http://ec.europa.eu/eurostat>
3. The World Fact Book, Central Intelligence Agency, <https://www.cia.gov/library/publications/resources/the-world-factbook>
4. UNWTO – World Tourism Organisation: www.unwto.com
5. <http://ec.europa.eu/eurostat/web/main/home>
6. <http://www.tradingeconomics.com>
7. <http://www.focus-economics.com/countries>
8. OECD Data: <https://data.oecd.org>
9. European Commission: <http://ec.europa.eu>

Charakteristika návštevníkov

Motív návštevy (v 2016)

pracovná cesta	26,9%
dovolenka, voľný čas	25,9%
tranzitná návšteva	18,4%
návšteva príbuzných	13,4%
zdravotný alebo liečebný pobyt	5,0%
nákupy	5,0%
štúdium, študijný pobyt	2,7%
náboženstvo, púť	2,6%

Vykonávané aktivity (v 2016)

poznávanie	36,0%
práca	32,3%
relax	27,9%
nákupy	23,2%
návšteva rodiny	19,0%
aktívny šport	15,6%
liečenie	8,4%
iné aktivity	1,9%

Spôsob dopravy (v 2016)

auto, motocykel	51,0%
autobus	24,7%
vlak	14,0%
lietadlo	9,1%
pešo	0,7%
bicykel	0,4%
loď	0,0%

Typ ubytovania (v 2016)

hotel, motel, hotel 3* a 2* a 1* a penzión	32,2%
bezplatné ubytovanie	22,6%
turistická ubytovňa	12,1%
ubytovanie v súkromí	10,8%
hotel, motel, hotel 5* a 4*	8,2%
camping a iné hromadné ubytovanie	6,1%
chata, chatová osada	5,1%
apartmánové domy	2,0%
iné ubytovanie	0,9%

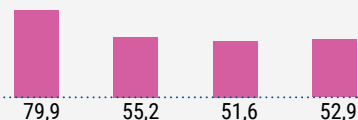
Zdroj informácií (v 2016)

predchádzajúca návšteva Slovenska	39,1%
rodina, priatelia, známi	18,0%
internet	17,0%
obchodné zdroje informácií	13,4%
informácie poskytované cestovnou kanceláriou alebo agentúrou	7,5%
noviny, televízia, rozhlas alebo iné média	3,6%
pred cestou som nemal/a žiadne informácie	1,4%

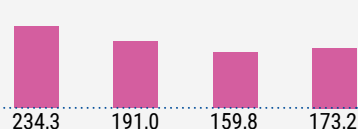
2013 2014 2015 2016

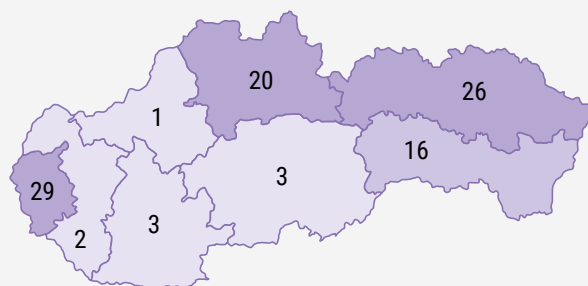
Počet návštevníkov (v tis)

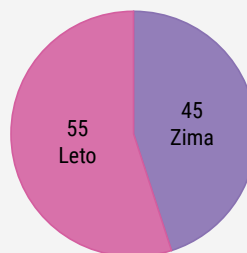
Počet prenocovaní (v tis)

Návštevnosť krajov (2016 v %)

Sezónna návštevnosť (2016 v %)

Zima

(zimné aktivity na Slovensku
– JAN, FEB, MAR, NOV, DEC)

Leto

(letné aktivity na Slovensku
– APR, MAJ, JUN, JUL, AUG,
SEP, OKT)

Priemerný výdavok na osobu a pobyt na Slovensku 2016

280 EUR

Priemerný výdavok na osobu a na jeden deň 2016

55 EUR